

5831

۵۹۶
کتابخانه

مجالس درخشان

ترجمه
المجالس السنية

ابن الاوثال

تأليف

سيد محسن امين

مترجم

عباس محمدی نجف آبادی

www.ketab.ir

سرشناسه	:	امین، سیدمحسن، ۱۸۶۵-۱۹۵۲م-
عنوان قراردادی	:	المجالس السنیه فی مناقب و مصائب العتره النبویه. فارسی
عنوان و نام پدیدآور	:	مجالس درخشان ترجمه المجالس السنیه / تألیف سیدمحسن امین؛ مترجم عباس محمدی نجف‌آبادی
مشخصات نشر	:	قم: نه‌اوندی، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	:	ج.
شابک	:	۹۷۸-۹۶۴-۶۳۸۸-۹۹-۴
وضعیت فهرست نویسی	:	فیا
یادداشت	:	کتابنامه: ۳۵۹-۳۶۲.
موضوع	:	چهارده معصوم -- مصائب
موضوع	:	چهارده معصوم -- سوگواریها
موضوع	:	حسین بن علی (ع)، امام سوم - ۴ - ۶۱ق. -- سوگواریها
موضوع	:	واقعه کربلا -- ۶۱ق
موضوع	:	اسلام -- تاریخ
شناسه افزوده	:	محمدی نجف‌آبادی، عباس، مترجم
رده بندی کنگره	:	۵/۳۶۵۲ الف۸۴۱م۳۰۴۱ ۱۳۹۶
رده بندی دیویی	:	۹۷/۹۶
شماره کتابشناسی ملی	:	۹۶۳۲۸۱

انتشارات نه‌اوندی

عنوان کتاب: مجالس درخشان

تألیف: سید محسن امین

ترجمه: عباس محمدی نجف‌آبادی

ناشر: نه‌اوندی

چاپ: کمال الملک

طرح جلد: ناصر ابراهیمی

صفحه‌آرایی: رمضانعلی قربانی

چاپ اول: تابستان ۱۳۹۶ش.

شمارگان: ۱۰۰۰

قیمت: ۱۸۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۶۳۸۸-۹۹-۴

نشانی: قم، خیابان ارم، پاساژ قدس، طبقه سوم، انتشارات نه‌اوندی، تلفن: ۰۲۵-۳۷۷۴۰۰۴۷

و قم: خیابان توحید، ۱۸ متری جواد الائمه (ع)، کوچه ۸، پلاک ۲۳۰. تلفن: ۰۲۵-۳۸۸۲۹۸۹۳ و ۰۹۱۲۷۴۷۸۸۴۶

فهرست مندرجات

۱۹	مقدمه مترجم
۱۹	موضوع اول: مختصری از شرح حال: بسنده
۲۱	موضوع دوم: معرفی اجمالی کتاب «المعالم السنیه»
۲۳	موضوع سوم: علت ترجمه این کتاب
۲۵	موضوع چهارم: روش ترجمه این کتاب
۲۹	خطبه مؤلف و توضیح مختصر ایشان درباره اصل کتاب
۳۰	یک مقدمه مهم
۳۴	ماجرای شهادت امام حسین علیه السلام
	مجلس یک: تاریخ ولادت و شهادت و مدت امامت امام حسین علیه السلام و کنیه و لقب و
۳۵	شاعر و دربان و نقش انگشتر، و حاکمان زمان حضرت، و اسامی فرزندان آن حضرت
	مجلس دو: خواب ام الفضل و تعبیر آن توسط پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و نگهداری او از امام
۴۰	حسین علیه السلام و مطالبی مربوط به همین خواب
	مجلس سه: روایت امیر المؤمنین علیه السلام از زیارت پیامبر صلی الله علیه و آله از دختر و داماد و نوه‌های
۴۳	عزیزش، و آب خواستن امام حسن علیه السلام و...

- مجلس چهار: در شباهت امام حسین علیه السلام به جدش رسول خدا صلی الله علیه و آله و بعضی از افتخارات حضرت و برادرش امام حسن علیه السلام و از منبر پایین آمدن پیامبر صلی الله علیه و آله برای شنیدن صدای گریه حسنین علیهما السلام ۴۶
- مجلس پنج: برخورد های محبت آمیز پیامبر اکرم با حسنین علیهما السلام و بعضی از فضائل آن دو از زبان حضرت رسول صلی الله علیه و آله ۵۱
- مجلس شش: استازنی مربوط به کرم و بخشش امام حسن و امام حسین علیهما السلام و عبدالله جعفر و فضائل حسنین علیهما السلام ۵۴
- مجلس هفت: باز هم در کرم و بخشش امام حسن و امام حسین علیهما السلام ۵۸
- مجلس هشت: در خصوص کرم حسین بن علی علیه السلام ۶۱
- مجلس نه: باز هم در کرم حسین بن علی علیه السلام و سؤال حضرت از سائل ۶۴
- مجلس دهم: وارد شدن امام حسین علیه السلام به معاویه و پادرمیانی حضرت برای کمک کردن به مرد عرب صحرانشین ۶۸
- مجلس یازده: ذکر چندین مورد از تواضع و فروتنی بخشش اخلاق امام حسین علیه السلام ۷۰
- مجلس دوازده: یکی دیگر از موارد کرم امام حسین علیه السلام از زبان حسن بصری به غلام خود به نام صافی ۷۴
- مجلس سیزده: دو خطبه از امام حسین علیه السلام ۷۷
- مجلس چهارده: ملاقات حضرت با معاویه بعد از شهادت حجر بن عدی و یاران او، و مشاجره حضرت با معاویه ۸۱
- مجلس پانزده: استدلال حضرت در امر خداشناسی با نافع بن ازرق ۸۴
- مجلس شانزده: نامه مروان حکم کارگزار معاویه در مدینه به معاویه به این مضمون که افرادی سرشناس از اهل حجاز نزد امام حسین علیه السلام رفت و آمد می کنند، بنابراین نمی توان از قیام او در امان بود. و نامه معاویه به امام حسین علیه السلام و جواب حضرت به معاویه ۸۶

- مجلس هفده: خواستگاری امام حسن علیه السلام از عایشه دختر عثمان و مانع شدن مروان حکم از این ازدواج. و خواستگاری مروان از ام کلثوم دختر عبدالله جعفر به دستور معاویه برای یزید و برنامه خوب امام حسین علیه السلام ۹۱
- مجلس هجده: فرمایش امام رضا علیه السلام درباره محرم و عزای امام حسین علیه السلام و نقل کیفیت عزاداری پدرش حضرت موسی بن جعفر علیه السلام را در ماه محرم و روز عاشورا ۹۶
- مجلس نوزده: عیال و روضه خوانی او برای امام رضا علیه السلام و خانواده اش در محرم ۹۸
- مجلس بیست: دعا‌های امام صادق علیه السلام برای مومنین و زائرین امام حسین علیه السلام و گریه خود حضرت بر آن جدش ۱۰۲
- مجلس بیست و یک: اشعار و زاری سلیمان بن قبه، و ابن هباریه شاعر در وقت عبور از سرزمین کربلا برای حسین علیه السلام ۱۰۶
- مجلس بیست و دو: باز هم در عزاداری امام صادق علیه السلام برای جد بزرگوارش امام حسین علیه السلام ۱۰۸
- مجلس بیست و سه: در امتناع امام حسین علیه السلام از بیعت با یزید ۱۱۰
- مجلس بیست و چهار: رفتن حضرت از مدینه، و سفر حضرت و برادرش محمد بن حنفیه و وصیت حضرت به او ۱۱۴
- مجلس بیست و پنج: وارد شدن حسین علیه السلام بشهر مکه و خارج شدنش از مکه و اتفاقاتی که در مدت اقامت حضرت در شهر مکه افتاده است ۱۱۸
- مجلس بیست و شش: خارج شدن حضرت از مکه، و گفتگوی محمد بن حنفیه با حضرت و همچنین تقاضای عبدالله بن عمر از حضرت برای برگشتن به مدینه و جواب حضرت به آنها ۱۲۱
- مجلس بیست و هفت: عکس العمل‌های متفاوت مردم بصره بعد از باخیر شدن از دعوت مردم کوفه از حضرت برای آمدن به عراق و نامه حضرت به عده‌ای از مردم بصره و عکس العمل همین گروه با نامه حضرت ۱۲۴

- مجلس بیست و هشت: نامه امام حسین علیه السلام در جواب نامه های مردم کوفه و فرستادن نماینده خود مسلم بن عقیل را به سوی کوفه و سفارشاتش به مسلم، و باخبر شدن یزید از این موضوع، و فرستادن عبیدالله بن زیاد را به عنوان حاکم کوفه و ... ۱۲۹
- مجلس بیست و نه: احضار هانی بن عمروه توسط عبیدالله و گفتگوهای بین آن دو ۱۳۴
- مجلس سی: قیام مسلم و محاصره دارالاماره و خیانت کوفیان و تنها ماندن مسلم تا مبارزه و دستگیری مسلم ۱۳۷
- مجلس سی و یک: گفتگوی مسلم بن عقیل علیه السلام با عبیدالله بن زیاد و شهادت آن بزرگوار ۱۴۳
- مجلس سی و دو: در شهادت هانی بن عمروه ۱۴۷
- مجلس سی و سه: رسیدن خبر شهادت مسلم بن عقیل علیه السلام به یزید بن معاویه و به امام حسین علیه السلام و ملاقات فرزندش شاعر با امام حسین علیه السلام ۱۵۰
- مجلس سی و چهار: خطبه امام حسین علیه السلام در وقت بیرون رفتن از مکه به سوی عراق، و تلاش عبدالله جعفر برای منصرف کردن حضرت ۱۵۳
- مجلس سی و پنج: نامه امام حسین علیه السلام به اهل کوفه و قسبه نامه رسان حضرت به نام قیس بن مسهر ۱۵۶
- مجلس سی و شش: ملاقات امام حسین علیه السلام با عبدالله بن مطیع و ملاقات امام حسین علیه السلام با زهیر بن قین ۱۵۹
- مجلس سی و هفت: در رسیدن خبر شهادت مسلم بن عقیل و هانی بن عمروه به حسین بن علی علیه السلام ۱۶۲
- مجلس سی و هشت: در رسیدن خبر شهادت عبدالله بن یقطر به امام حسین علیه السلام و جدا شدن بعضی از همراهان امام حسین علیه السلام با اجازه خود حضرت ۱۶۵
- مجلس سی و نه: اولین ملاقات امام حسین علیه السلام با حر بن یزید ریاحی و لشگریانش ۱۶۸
- مجلس چهل: ادامه گفتگوی امام حسین علیه السلام با حر و لشگریان او ۱۷۲

- مجلس چهل و یک: ادامه راه توسط امام حسین علیه السلام و مراقبت حر از حضرت ۱۷۵
- مجلس چهل و دو: رسیدن دستور به حر بن یزید ریاحی در مورد سخت گیری بر حسین علیه السلام و نگاه داشتن آن حضرت در سرزمین خشک و بی آب، و پیاده شدن حضرت در سرزمین کربلا ۱۷۹
- مجلس چهل و سه: اتفاقات روز ورود حضرت به کربلا و شنیدن خانواده حضرت خبر شهادت او از زبان مبارکش بطور ضمنی، و سفارشات حضرت به خواهرش ۱۸۳
- مجلس چهل و چهار: رسیدن لشکر عمر سعد به کربلا و رسیدن دستور بستن آب بر روی حسین علیه السلام اصحاب ۱۸۷
- مجلس چهل و پنج: سخت گیری عمر سعد بر حسین علیه السلام و سخنان بریر با لشکر دشمن، و معرفی حسین علیه السلام خودش برای امام حجت ۱۹۰
- مجلس چهل و شش: دیدار حسین بن علی علیه السلام با عمر سعد، و نامه عمر سعد به عیدالله بن زیاد برای مصالحه، و آمدن شمر به کربلا با دستور جنگ ۱۹۳
- مجلس چهل و هفت: امان نامه آوردن شمر برای ابائه علیه السلام و برادرانش، و دستور حمله به اردوگاه امام حسین علیه السلام در عصر روز تاسوعا و فرستادن خواستن حسین علیه السلام ۱۹۶
- یک شب را برای عبادت و ذکر ۱۹۶
- مجلس چهل و هشت: اتفاقات شب عاشورا، و فرمایشات حضرت و حمایت های اصحاب حسین علیه السلام از حضرت ۱۹۹
- مجلس چهل و نه: اتفاقاتی که صبح روز عاشورا قبل از شروع جنگ رخ داد و صف آرای حسین علیه السلام لشکریان اندک خود را در مقابل دشمن ۲۰۳
- مجلس پنجاه: خطبه امام حسین علیه السلام در صبح روز عاشورا و معرفی خود برای لشکر دشمن ۲۰۶
- مجلس پنجاه و یک: باز هم اتمام حجت امام حسین علیه السلام به لشکریان دشمن در صبح روز عاشورا، و شروع جنگ توسط عمر بن سعد ۲۱۰

- مجلس پنجاه و دو: توبه حر بن یزید ریاحی و پیوستن او به لشکر امام حسین علیه السلام و مبارزه او تا شهادتش ۲۱۵
- مجلس پنجاه و سه: مبارزه وهب بن حباب در روز عاشورا، و عکس العمل مادر و همسرش، و مبارزه عمرو بن قرظبه انصاری ۲۱۹
- مجلس پنجاه و چهار: مبارزه غلام ابی ذر غفاری در راه امام حسین علیه السلام و جوان دیگری که پدرش هم قبل از او در رکاب حضرت به شهادت رسیده بود ۲۲۲
- مجلس پنجاه و پنج: شدت گرفتن جنگ و همگانی شدن آن و شهادت بیشتر اصحاب امام حسین علیه السلام ۲۲۵
- مجلس پنجاه و شش: شهادت حضرت مرّ ظهر روز عاشورا با یادآوری ابونمامه صیداوی و برخورد دشمن با آن حضرت ۲۲۸
- مجلس پنجاه و هفت: در بعضی از منابع شب عاشورا و شهادت مسلم بن عوسجه ۲۳۱
- مجلس پنجاه و هشت: شهادت زهیر بن قیس و حبیب بن مظاهر اسدی ۲۳۴
- مجلس پنجاه و نه: اجازه میدان خواستن علی اکبر و مبارزه حضرت با دشمنان و شهادت آن بزرگوار ۲۳۸
- مجلس شصت: در شهادت قاسم بن حسن علیه السلام ۲۴۱
- مجلس شصت و یک: صفات و خصوصیات ابوالفضل العباس علیه السلام ۲۴۴
- مجلس شصت و دو: در شهادت ابوالفضل و برادرانش علیهم السلام ۲۴۸
- مجلس شصت و سه: در شهادت ابوالفضل العباس علیه السلام به روایت دیگر ۲۵۲
- مجلس شصت و چهار: فرمایش امام صادق و امام سجاد علیهم السلام راجع به ابوالفضل و مصیبت حسین علیه السلام ۲۵۵
- مجلس شصت و پنج: در شهادت محمد بن ابی سعید بن عقیل بن ابی طالب، و شهادت علی اصغر ۲۵۷

- ۲۵۹..... مجلس شصت و شش: در کیفیت شهادت عبدالله بن حسن علیه السلام
- مجلس شصت و هفت: نبرد امام حسین علیه السلام و تقاضای لباس کهنه کردن حضرت و
- ۲۶۱..... تشنگی حضرت
- مجلس شصت و هشت: باز هم مبارزه امام حسین علیه السلام با اینکه جراحات و تیرهای
- ۲۶۵..... بسیاری بر بدنش وارد شده بود
- ۲۶۷..... مجلس شصت و نه: در شهادت امام حسین علیه السلام
- مجلس هفتاد: حمله به خیمه‌های حرم امام حسین علیه السلام و به غارت بردن تمام اموال آن‌ها،
- ۲۷۰..... و ذکر نام کسانی که اهرم شخصی حضرت را به غارت بردند
- مجلس هفتاد و یک: گریه و شاون اهل حرم امام حسین علیه السلام و حمله و حشیمانه لشکر عمر
- ۲۷۲..... بن سعد به خیام حرم و تصمیم شمر بن کثتن علی بن الحسین علیه السلام
- مجلس هفتاد و دو: در قطع کردن سرهای شهدا که در جمله آن‌ها سر مقدس امام حسین علیه السلام
- هم بود و فرستادن آن سرها را برای ابن زیاد در کوفه، و به اسارت گرفتن اهل حرم
- ۲۷۵..... حضرت و عبور دادن آن‌ها از کنار قتلگاه، و درد و دایمان زینب علیه السلام با بدن برادر
- مجلس هفتاد و سه: به اسارت بردن خاندان پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله توسط عمر بن سعد و دفن
- ۲۷۸..... شهدا توسط بنی اسد
- مجلس هفتاد و چهار: وارد کردن اسرا به شهر کوفه و عکس العمل کوفیان و خطبه
- ۲۸۱..... حضرت زینب علیه السلام
- ۲۸۴..... مجلس هفتاد و پنج: خطبه فاطمه صغری در کوفه
- ۲۸۸..... مجلس هفتاد و شش: خطبه حضرت ام کلثوم و امام سجاد علیه السلام در کوفه
- مجلس هفتاد و هفت: حاضر کردن سر مبارک امام حسین علیه السلام در مقابل ابن زیاد، و
- ۲۹۱..... اهانت‌های ابن زیاد به حضرت، و گریه انس بن مالک و زید بن ارقم و سخنان آن دو

- مجلس هفتاد و هشت: وارد شدن زینب به صورت ناشناس موقع ورود اهل بیت به مجلس ابن زیاد، و گفتگوهای ابن زیاد با زینب، و جواب‌های حضرت به ابن زیاد، و همچنین گفتگوهای امام سجاد علیه السلام با عبیدالله بن زیاد..... ۲۹۳
- مجلس هفتاد و نه: سخنان توهین‌آمیز ابن زیاد بالای منبر کوفه بعد از شهادت امام حسین علیه السلام و جواب عبدالله بن عقیف ازدی نابینا، و ماجراهای بعد از آن تا شهادت عبدالله بن عقیف..... ۲۹۶
- مجلس هشتاد: گردانیدن سر امام حسین علیه السلام در میان تمام قبایل کوفه بدستور عبیدالله بن زیاد و رسانیدن خبر شهادت حضرت به یزید در شام، و به عمرو بن سعید امیر مدینه در شهر مدینه و همچنین به مردم مدینه، و عکس العمل مردم مدینه..... ۳۰۰
- مجلس هشتاد و یک: بعد از جنگ ابن زیاد خبر شهادت حسین بن علی علیه السلام را طی یک نامه‌ای به یزید بن معاویه داد، و یزید هم جواب نامه او را داد، و دستور داد که سر امام و سر همه شهدا را به همراه اسرا و اموال به غارت فتنه آن‌ها به شام بفرستد، و وضعیت اسرا، و داستان مرد شامی و سخنان حضرت سجاد علیه السلام با مرد شامی..... ۳۰۳
- مجلس هشتاد و دو: داستان سهل بن سعد صحابی پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله در وقت ورود اسرا به شهر شام، و داستان خالد بن معدان..... ۳۰۸
- مجلس هشتاد و سه: وارد کردن اسرا را بر یزید بن معاویه در شام، و گذاشتن سر مقدس حسین علیه السلام را در مقابل یزید، و گریه حاضران با شنیدن گریه و ناله خواهران و دختران حسین علیه السلام حتی زن‌ها و دختران قصر یزید بن معاویه..... ۳۱۱
- مجلس هشتاد و چهار: شادمانی و شعرخوانی یزید بعد از دیدن سرهای شهدا و سر مقدس حسین علیه السلام و زدن چوب بر لب و دندان حضرت، و عکس العمل ابوبرزه اسلمی یکی از صحابه پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله، و گفتگوی یزید با امام سجاد علیه السلام و جواب‌های حضرت به یزید..... ۳۱۴

- مجلس هشتاد و پنج: اظهار شادمانی و شعر خواندن یزید در مقابل سر حسین علیه السلام و زدن
 چوب خیزران بر لب و دندان حضرت، و خطبه حضرت زینب در مجلس یزید..... ۳۱۷
- مجلس هشتاد و شش: داستان تقاضای یک مرد سرخ‌روی در مجلس یزید در مورد این
 که این دختر (یعنی فاطمه) امام حسین علیه السلام را به من بدهید بعنوان کنیز..... ۳۲۳
- مجلس هشتاد و هفت: ناسزا گفتن خطیب بر خاندان پیامبر صلی الله علیه و آله در مجلس یزید، و خطبه
 امام سجاد علیه السلام در همان مجلس..... ۳۲۶
- مجلس هشتاد و هشت: درخواست یزید از عمرو بن حسن علیه السلام برای کشتی گرفتن او با
 فرزند یزید بنام خلد، و جواب دندان‌شکن عمرو به یزید، و سوال و جواب منال بن عمرو
 از امام سجاد علیه السلام، و جواب حضرت در بازار شهر دمشق، و سه خواسته امام سجاد علیه السلام
 از یزید بنابر پیشنهاد خود یزید و امتناع یزید از عمل کردن به خواسته‌های آن حضرت..... ۳۲۹
- مجلس هشتاد و نه: آمدن اسرا از شام به کربلا در حال بازگشت به مدینه هم‌زمان با
 آمدن جابر و افراد دیگری برای زیارت حسین بن علی علیه السلام..... ۳۳۲
- مجلس نود: خبر دادن بشیر به مردم مدینه از آمدن حضرت سجاد علیه السلام و قافله اسرا به
 شهر مدینه، و عکس‌العمل زن و مرد مدینه بعد از شنیدن این خبر و خطبه حضرت
 برای اهل مدینه..... ۳۳۵
- مجلس نود و یک: امام صادق علیه السلام فرمود: گریه‌کنندگان پنج نفرند، و فرمایش دیگری از
 امام صادق علیه السلام در خصوص گریه‌های امام سجاد علیه السلام..... ۳۴۰
- مجلس نود و دو: دعوت عبدالله بن زبیر از ابن عباس برای بیعت کردن با او بعد از
 شهادت امام حسین علیه السلام و خبردار شدن یزید از این موضوع، و نامه یزید به ابن عباس
 برای بیعت با خودش، و جواب تند ابن عباس به یزید..... ۳۴۳
- مجلس نود و سه: دستور منع متوکل از زیارت قبر مطهر حسین علیه السلام، و همچنین دستور
 نبش قبر حسین علیه السلام و شخم زدن زمین آن..... ۳۴۷

مجلس نود و چهار: آنچه گذشت بر خانواده حسین علیه السلام بعد از شهادت حضرت تا رسیدن خبر کشته شدن عیدالله بن زیاد به دست پسر مالک اشتر به دستور مختار، و

فرستادن مختار سر ابن زیاد را برای حضرت سجاد علیه السلام ۳۵۰

مجلس نود و پنج: نفرین حضرت سجاد علیه السلام درباره حرمله به نقل منهال، و استجابت نفرین

حضرت درباره حرمله به دست مختار، و دعای حضرت برای مختار، و اشاره به جنایت‌های

حرمله در روز عاشورا که عبارت بودند از به شهادت رسانیدن ابوبکر بن حسن علیه السلام، و

طفل شیرخواره حسین علیه السلام، و عبدالله بن حسن علیه السلام ۳۵۳

کتابنامه ۳۵۹

نماها

آیات شریفه ۳۶۳

احادیث و روایات ۳۶۷

اعلام ۳۶۹

کتاب‌ها ۳۸۰

قبایل و طوایف ۳۸۲

مکان‌ها ۳۸۴

خطبه‌ها ۳۸۶

اشعار ۳۸۸

مقدمه مترجم

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين، باری الخلائق أجمعین، باعث الأنبياء والمرسلین، جامع الناس
لیوم الدین، الصلاة والسلام علی سیدنا أحمد ونبینا أبی القاسم محمد ﷺ وعلی أهل
بیته، الطیبین الطاهرین، المعصومین المظلومین، الهداة المهديین، سیما ناموس الدهر و
إمام العصر الحجة ابن الحسن، روحی و أرواح العالمین لتراب مقدمه الفداء و اللعنة
الدائمة الأبدية علی أعدائهم أجمعین من الآن إلى یوم الدین.

این مقدمه در چهار موضوع خلاصه می شود:

موضوع اول: مختصری از شرح حال نویسنده.

موضوع دوم: معرفی اجمالی از کتاب «المجالس السنية».

موضوع سوم: علت ترجمه این کتاب.

موضوع چهارم: روش ما، در ترجمه این کتاب.

موضوع اول: مختصری از شرح حال نویسنده

نام نویسنده توانمند «المجالس السنية» سید محسن امین حسینی عاملی شقرائی است
که ساکن دمشق و فرزند مرحوم سید عبدالکریم می باشد.

و در سال ۱۲۸۴ هجری قمری در شقراء متولد شد، و در سال ۱۳۰۸ هجری قمری برای تحصیل علم و کمال به عراق مهاجرت کرد.

و در نجف از محضر بزرگوارانی چون علامه شیخ محمد طه، و علامه حاج میرزا حسین طهرانی، و علامه آخوند ملا محمد کاظم خراسانی، و علامه حاج آقا رضا همدانی، و علامه شیخ الشریعة اصفهانی بهره‌های علمی فراوانی برده است. و همچنین از فیوضات و برکات علامه نوری بسیار استفاده کرده، و در سال ۱۳۱۸ یا ۱۳۱۹ هجری قمری به کشور و زادگاه خود بازگشت.

و شاگردان بزرگبری هم داشت که از جمله آنها سید مهدی آل ابراهیم حسینی عاملی، و پسر عموی نزر آوارشان سید حسن، و شیخ منیر عسیران، و تعداد دیگری هستند.

در طول عمر شریفش مسافرت‌هایی به عراق و ایران و بیروت و مصر و حلب و کاظمین و بغداد و سامرا و کربلا و نجف و مکه و مدینه و بیت المقدس داشته و به شهرهای دیگری هم مسافرت کرده است.

کتاب‌های بسیاری هم در موضوعات مختلف علم، تاریخی و غیره تالیف کرده است، که یکی از مهمترین آنها کتاب ارزشمند اعیان الشیعه می‌باشد، که این کتاب فعلاً در ده جلد رحلی بزرگ چاپ شده است.

و از جمله کتاب‌های ایشان کتاب مورد نظر ما یعنی کتاب «المجالس السنیه» است، که در موضوع دوم راجع به آن توضیح خواهیم داد.

و نویسنده ارجمند در سال ۱۳۷۱ در بیروت به لقاء الله پیوست، و جنازه پاک او را به دمشق شام منتقل کردند.

مدرس تبریزی هم در کتاب ریحانة الادب در مورد ایشان فرموده است. سید محسن بن عبدالکریم حسینی جبل عاملی ساکن دمشق شام، ملقب به امین در عصر

حاضر ما از اکابر علمای امامیه و مفاخر شیعه اثنی عشریه، عابد زاهد با ورع و تقوی، مسلم یگانه و بیگانه، و محل وثوق عرب و عجم می‌باشد.^۱

البته در مورد بعضی از خصوصیات و کارهای فردی و اجتماعی این سید بزرگوار مطالب بسیاری گفته و نوشته شده است مثل: شجاعت، و رهبری‌های مخلصانه و اصلاح طلبانه، و تواضع، و زهد، و مبارزاتش بر علیه ظلم و استعمار، و اخلاقیات خوب و پسندیده او و حتی درباره خط، و کتاب‌ها و اجتهاد و مرجعیت و شعر او هم مقالات متعددی نوشته شده است، که بعضی از آن‌ها به همراه اشعار شعرای بزرگ دیگر که درباره او سروده‌اند، در اعیان شیعه آمده است.^۲ که جای ذکر آن‌ها در این مقدمه مختصر نیست، و ما در این و فضلاء محترم می‌توانند برای اطلاعات بیشتر در مورد شخصیت فردی و اجتماعی و علمی ایشان به همان اعیان الشیعه مراجعه کنند.

موضوع دوم: معرفی اجمالی کتاب «المجالس السنیة»

در این جهت که این کتاب از تالیفات مرحوم سید محمد حسن امین است جای هیچ گونه بحث و شک و تردیدی نیست؛ چرا که خود سید محسن امین ضمن شرح حال مفصلی که از خودشان نوشته است، و در آخر جلد ۱۰ کتاب ارزشمند خودشان کتاب اعیان الشیعة چاپ شده است در ص ۳۷۳ ذیل عنوان مؤلفات گوناگون یکی از آن کتاب‌ها را «المجالس السنیة فی مناقب و مصائب العترة النبویة» شمرده است، و همانجا فرموده‌اند که: این کتاب در پنج جزء چاپ و منتشر شده است.

و مرحوم علامه شیخ آقا بزرگ تهرانی هم در کتاب الذریعة، این کتاب را این چنین معرفی کرده است: «المجالس السنیة» در مناقب و مصائب عترت پیغمبر ﷺ که در پنج جزء است، جزء اول آن در واقعة طف (کربلا)، و جزء دوم آن در قصه‌های سایر پیامبران و جنگ‌های پیامبر اکرم اسلام ﷺ می‌باشد، و جزء سوم آن در

جنگ‌های امیرالمؤمنین علیه السلام است، و جزء چهارم آن در اخبار ابن زیاد و معاویه علیهما اللعنة و العذاب و امام حسن و سایر ائمه معصومین علیهم السلام می‌باشد، و جزء پنجم آن در مورد همه معصومین علیهم السلام و تاریخ آن‌ها می‌باشد، که مکرراً چاپ و منتشر شده است، و این کتاب از تالیفات سید محسن امین عاملی متوفای سال ۱۳۷۱ هجری قمری می‌باشد.

و جزء پنجم آن هم توسط ابوالقاسم موسوی اصفهانی معروف به محرر متوفای سال ۱۳۷۰ هجری قمری به فارسی ترجمه شده است.^۲

البته این ترجمه چاپ نشده است و بنده هم تا کنون نتوانسته‌ام نسخه خطی آن را به دست آورم که اگر پیدا شود کتاب ما را در ترجمه جزء آخر این کتاب که خود این جزء حدوداً نصف از تمام کتاب است آسان خواهد کرد. و همچنین زرکلی در کتاب اعدام،^۳ یکی از آثار سید محسن امین را «المجالس السنیه» دانسته است.

و در مصادر متعدد دیگری هم نام این کتاب در ضمن آثار تالیفی سید محسن امین آمده است که شاید ذکر همه آن‌ها لازم نباشد.

و بهترین دلیل بر این که «المجالس السنیه» نوشته مرحوم سید محسن امین است مقدمه خود سید بر همین کتاب است که هم نام کتاب را ذکر کرده است، و هم جزئیات آن را تا حدودی آورده است که ملاحظه خواهید کرد.

و در اعتبار این کتاب هم نویسنده بزرگوار در مقدمه خود بعد از نقل فهرستی از جزء اول کتاب که تماماً درباره امام حسین علیه السلام است فرموده: و جزء دوم و سوم و چهارم این کتاب در قسمتی از مناقب اهل بیت علیهم السلام و قسمتی از جنگ‌ها، و موعظه‌ها و آداب و اخبار نیک گذشتگان و غیر آن‌ها می‌باشد. از مطالبی که در آن‌ها برای شنوندگان فائده‌های سودمندی است و خلاصه‌ای از ذکرهای مصیبت، یا مناسب‌ترین

وجه و بهترین راه‌های نقل شده که آن‌ها را از کتاب‌های مورد اعتماد و مشهور بین تاریخ‌نویسان اسلام نقل کرده‌ایم.

موضوع سوم: علت ترجمه این کتاب

علت ترجمه این کتاب - گذشته از این‌که کتاب‌های متعددی از همین مؤلف در مورد بعضی از ائمه علیهم‌السلام ترجمه شده و راجع به خصوص امام حسین علیه‌السلام ترجمه جامعی از ایشان در دسترس نیست تصمیم به ترجمه آن گرفتیم. و علت دیگرش هم - این است که این بنده فانی و نیازمند به لطف و رحمت و مغفرت پروردگار در دنیا و به خصوص در وقت جان دادن، و همچنین و به مراتب بیشتر از این نیازمند به لطف و رحمت و مغفرت پروردگار در آخرت، و به خصوص در شب و روز اول عالم قبر و برزخ، و نیازمند به شفاعت خاندان عصمت و الطهارت در همان اولین لحظات روز قیامت عباس محمدی نجف‌آبادی فرزند مرحوم مغفور حاج یدالله رزند علی فرزند صادق ضمن این‌که به تحصیل علوم دینی و حوزوی مشغول بود، به همراه کیفیتی که همه طلاب انجام وظیفه می‌کنند، و بعد از چند سالی از تحصیلات خود در تمام خاصی مثل ماه مبارک رمضان و ماه محرم و صفر و مناسبت‌های دیگر، و مخصوصاً در ده روز اول ماه محرم جهت تبلیغ به شهرها و روستاهای زادگاه خود و دیگر شهرها و روستاها سفر می‌کنند، که البته بنده هم از این قاعده مستثنی نبودم و به شهرها و روستاهای متعددی که شاید حدود بیش از یک صد محل می‌باشد مسافرت می‌کردم، و در اوائیل تبلیغ خود کمتر در روستای محل تولد خود جلال (علی) آباد نجف آباد برای تبلیغ و منبر می‌رفتم، ولی در عین حال به مناسبت‌های که به محل می‌رفتم به اصرار اهالی محترم و مخصوصاً روحانیون عالیقدر آن‌جا و به خصوص مرحوم مغفور حجت‌الاسلام والمسلمین حاج شیخ عباس صفری، و مرحوم مغفور حاج شیخ مرتضی صفری منبر

می‌رفتم و مورد تشفیق و لطف آن بزرگواران قرار می‌گرفتم، و در بعضی از منبرها موقع خواندن روضه، مخصوصاً از وقتی که کتاب ارزشمند «المجالس السنیه» را دیدم و پسندیدم و خریداری کردم یکی از مجالس آن را بالای منبر از روی خود کتاب می‌خواندم، و چون اصل کتاب عربی بود چند کلمه‌ای از آن را می‌خواندم و ترجمه می‌کردم، و دو مرتبه قسمت دیگری را می‌خواندم، و همین جا بود که متوجه شدم که گویا از روی کتاب خواندن - همچنان که استاد بزرگوارمان حضرت آیه الله العظمی منتظری (رحمة الله علیه) پدر گرامی شهید بین الملل اسلامی محمد منتظری مکرراً در مورد مسأله گن از روی رساله برای شنوندگان را تاکید می‌فرمودند، و حق هم با ایشان بود - در شنودگان تأثیر بیشتری دارد تا این که روضه‌ای را از حفظ بخوانم، و یا این که نوعاً رسم چنین است که روضه‌خوان‌ها خودشان گریه نمی‌کنند ولی این کتاب حتی در وجود خود من آن قدر تأثیر داشت که گاهی موقع خواندن این کتاب گریه و بغض گلویم را می‌گرفت به حدی که مجبور می‌شدم لحظاتی را صبر کنم تا بتوانم ادامه بدهم، و تا آن جا که مادر مرحوم بنده سیده خدیجه بیگم نوریان (رحمة الله علیها) که خودش پای همین منبرها و همین روضه‌ها بزرگ شد، بر من مایه را هم بزرگ کرده بود گاهی به من اعتراض می‌کرد که در وقت روضه‌خوانی چرا خودت این طور گریه می‌کنی؟! البته منظورش این بود که نکند این نوع روضه خواندن گریه کردن شاید برای بنده ضرر داشته باشد، به خصوص در شب و روز تاسوعا و عاشورا که به مجرد شروع گاهی گریه بر بنده و شنوندگان مسلط می‌شد، تا این که یک روزی یکی از شنوندگان با این که سواد خیلی زیادی هم نداشت اما تا آن جا که من فهمیده بودم کم و بیش اهل مطالعه بود - بعد از منبر که خیلی هم تحت تأثیر روضه آن روز که از روی همان کتاب «المجالس السنیه» خوانده بودم واقع شده بود - نزد بنده آمد و فرمود: آقای محمدی آیا این کتاب به فارسی ترجمه نشده است؟ که بنده هم عرض کردم:

خیر، ولی بعد از مدتی باز به فکر سوال آن برادر افتاده و با خود گفتم: چه خوب است اکنون که بیشتر از گذشته برای تبلیغ به زادگاه خودم می‌آیم، در اوقات فراغت از فرصت استفاده کنم و این کتاب را ترجمه کنم که برای طلاب عزیز و هم برای آن دسته از مؤمنین و ارادت‌مندان به خاندان عصمت و طهارت علیهم‌السلام که اهل مطالعه هستند، و حتی مداحان اهل بیت که بعضاً روضه‌خوانی هم می‌کنند مفید باشد، و هم از منابع نسبتاً معتبره مورد اعتماد باشد که در جای خود از زبان خود نویسنده در موضوع دوم به آن‌ها اشاره شد، و در مقدمه خود نویسنده هم خواهد آمد، نه روضه‌هایی که گاهی زندگی هم دارد لذا شروع به کار کردم.

البته ناگفته نماند که چرن مار اول بنده هم در این زمینه بود تا حدودی برایم سخت بود ولی با استعانت از خداوند تعالی و مرحمت امام حسین علیه‌السلام توانستم در مدت دو سه سال آن را ترجمه کنم و خلاصه رفق شدم ترجمه کتاب «المجالس السنیه» را با نام «مجالس درخشان» و به همین کیفیت که اکنون در اختیار جویندگان و طالبان آن هست قرار دهم، و البته از همه خوانندگان مخصوصاً اهل فن تقاضا می‌کنم که اگر نقصی یا ضعفی در آن مشاهده کردند با بزرگواری خود اولا ما را عفو کنند، و دوماً ما را راهنمایی کنند تا در چاپ‌های بعدی و کارهای دیگر از آن استفاده کنیم.

موضوع چهارم: روش ترجمه این کتاب

در این بخش توجه خوانندگان عزیز را به چند نکته جلب می‌کنم:

۱. سعی کرده‌ایم این کتاب را به فارسی ساده و روان ترجمه کنیم.
۲. سعی کرده‌ایم کلمه به کلمه یا جمله به جمله ترجمه کنیم، نه ترجمه مضمونی؛ چرا که در ترجمه مضمونی گاهی بعضی از مطالب در ظاهر ریز ولی در واقع با اهمیت در ترجمه نمی‌آید، اگرچه در نوع ترجمه کلمه به کلمه یا جمله به جمله گاهی زحمت

بیشتری هم هست؛ و شاید از همین جهت است که بعضی از مترجمین عبارات عربی را به دلخواه خود خلاصه کرده یا تفسیر کرده‌اند، چنانکه گاهی خواننده تا اصل عربی آن را ملاحظه نکند معنای مقصود نویسنده را خوب نمی‌فهمد.

البته این بنده حقیر هم هرگز ادعا ندارم که توانسته باشم مقصود خویش را به بهترین وجه عمل کرده باشم ولیکن تمام سعی خود را کرده‌ام، و بدون گزافه‌گویی عرض می‌کنم که بعد از ترجمه اولیه شاید پنج یا شش مرتبه دیگر از اول تا آخر کتاب را مرور مجدد کرده‌ام، و هر بار برای بعضی از واژه‌ها معنای جایگزین بهتری پیدا کردم، و بعضی از آن‌ها را با دوستان اهل فن مشورت کرده، و یا مجدداً به کتاب‌های لغت مراجعه کرده تا بهترین از آن‌ها را جایگزین کنم.

و به هر حال اگر در این مجلد ترجمه تقصیری دیده شد تقاضای بخشش و اصلاح آن را از خوانندگان عزیز اهل فن دارم. متن آیات شریفه قرآن در گُل قرار گرفته، و بعد از اتمام هر آیه یا قسمتی از آیه ترجمه آن در متن و آدرس آیه شریفه با ذکر شماره سوره و شماره آیه در پاوردی آمده است.

۳. فرمایشات معصومین (علیهم‌السلام) در گیومه آمده است؛ و به جهت تلخیص از نقل عبارات عربی روایات مگر در موارد خیلی کم که عنایت خاصی روی عبارت عربی آن بوده است خودداری شده است.

۴. سعی کرده‌ام مطالب نقل شده تاریخی و حدیثی را هم از منابع مورد اعتماد تخریج کنم، و مطالبی را هم که خود مؤلف اسم مصدرش را نام برده است از همان مصادر تخریج کنم. و شماره‌گذاری هر مجلس بطور مسلسل است که در پایان هر مجلس آمده است.

۵. متن اشعار عربی تماماً آورده شده است؛ به جهت این‌که لطافت اشعار نوعاً در

همان زبانی است که شعر به آن زبان سروده شده است. که اگر به زبان نشر دیگری ترجمه شود آن لطافت و زیبایی خود را از دست می‌دهد، و شاید از همین جهت باشد که نوع مترجمین از ترجمه کردن اشعار در این گونه کتاب‌ها خودداری کرده‌اند. البته ما سعی کردیم اشعار را هم ترجمه کنیم مخصوصاً آن اشعاری را که خود امام حسین علیه السلام سروده است یا از سروده‌های دیگران در موارد خاصی خوانده است، و سایر اشعار را هم و عموماً ترجمه کرده‌ایم مگر بعضی از آن‌ها را که شعرها مضمون همان مطالب قبلی اشعار بوده است مثل: آخر مجلس سه:

و بعضی بطیبة دفون و بعضهم بکربلاء و بعض بالغرین

و اشعار آخر مجلس هفت، و مجلس سی و یک، و یا آن اشعاری که اشاره به بعضی از حوادث تاریخی گذشته دارد که برای ما شناخته شده نیست، که از این جهت از ترجمه آن‌ها منصرف شده‌ایم.

عباس محمدی نجف آبادی

۲۲ ذی القعدة سال ۱۴۳۵

برابر با ۱۳۹۳/۶/۲۸

۱. ریحانة الادب، ج ۱، ص ۱۸۳.

۲. اعیان الشیعة، ج ۱۰، ص ۳۳۳-۴۴۶.

۳. الذریعة، ج ۱۹، ص ۳۶۰-۳۶۱، رقم ۱۶۱۰.

۴. اعلام، ج ۵، ص ۲۸۷.